

КОНВЕНЦИЯ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ОБЕДИНЕНИТЕ НАЦИИ ЗА БОРБА СРЕЩУ НЕЗАКОННИЯ ТРАФИК НА УПОЙВАЩИ И ПСИХОТРОПНИ ВЕЩЕСТВА

Обн. ДВ. бр.89 от 19 Октомври 1993г., попр. ДВ. бр.58 от 29 Юни 2001г.

Преамбюл

Страните по тази конвенция,

дълбоко загрижени от мащабите и тенденциите на нарастване на незаконното производство, търсене и трафик на упойващи и психотропни вещества, които представляват сериозна заплаха за здравето и благополучието на хората и оказват отрицателно въздействие върху икономическите, културните и политическите основи на обществото,

дълбоко загрижени също така от нарастващото разрушително въздействие, причинено от незаконния трафик на упойващи и психотропни вещества, сред различни социални групи и особено от това, че децата в много райони по света се използват като потребители на незаконни наркотични вещества и се експлоатират при незаконното производство, разпространение и търговия с упойващи и психотропни вещества, което представлява огромна опасност,

признавайки взаимовръзката между незаконния трафик и други свързани с него дейности на организирана престъпност, които подкопават законната икономика и създават заплаха за стабилността, сигурността и суверенитета на държавите,

признавайки също така, че незаконният трафик представлява международна престъпна дейност, прекъсването на която изисква неотложно и първостепенно внимание,

осъзнавайки, че незаконният трафик осигурява големи печалби и финансови средства, което позволява на транснационалните престъпни организации да проникват в държавните структури, законната търговска и финансова дейност и в обществото на всички равнища, да ги разлагат и корумпират,

преизпълнени с решимост да лишат лицата, занимаващи се с незаконен трафик, от доходите, получавани от престъпната дейност, и по този начин да отстранят основния мотив, който ги подбужда към тази дейност,

стремейки се да премахнат коренните причини на проблема за злоупотребата с упойващи и психотропни вещества, а именно незаконното търсене на такива вещества и огромните печалби, получавани от незаконния трафик,

считайки, че са необходими конкретни мерки за контрол върху някои вещества, в т. ч. прекурсори, химикали и разтворители, които се използват за незаконно приготвяне на упойващи и психотропни вещества, лесната достъпност до които е довела до нарастване на нелегалната фабрикация на упойващи и психотропни вещества,

преизпълнени с решимост да подобрят международното сътрудничество с цел преследване на незаконния трафик по море,

признавайки, че ликвидирането на незаконния трафик е колективно задължение на всички държави и че за тази цел е необходима координация на усилията в рамките на международното сътрудничество,

признавайки компетенцията на Организацията на обединените нации в областта на контрола на упойващите и психотропните вещества и желаейки международните органи, които се занимават с този контрол, да осъществяват дейността си в рамките на тази организация,

потвърждавайки отново ръководните принципи на съществуващите договори, отнасящи се до упойващите и психотропните вещества, и установената от тях система за контрол,

признавайки необходимостта от укрепване и допълване на мерките, предвидени в Единната конвенция за упойващите вещества от 1961 г., в тази конвенция, изменена с Протокола от 1972 г. за поправка към Единната конвенция за упойващите вещества от 1961 г., и в

Конвенцията за психотропните вещества от 1971 г., с цел намаляване мащабите и обхвата на незаконния трафик и неговите сериозни последици,

признавайки също така важното значение на засилването и увеличаването на ефикасните юридически мерки за международно сътрудничество в областта на наказателното право за пресичане на международната престъпна дейност, каквато се явява незаконният трафик,

желаейки да сключат всеобхватна, ефикасна и действена международна конвенция, специално насочена за борба срещу незаконния трафик, в която да се отчитат различните аспекти на проблема като цяло, и по-конкретно онези от тях, които не са предвидени от съществуващите международни договори в областта на упойващите и психотропните вещества,

се споразумяха за следното:

Член 1

Определения

С изключение на случаите, когато изрично е посочено друго или по смисъла на текста се има предвид друго, в тази конвенция се използват следните определения:

а) "орган" означава Международният орган за контрол на упойващите вещества, учреден въз основа на Единната конвенция за упойващите вещества от 1961 г. и на тази конвенция, изменена с Протокола от 1972 г. за поправка към Единната конвенция за упойващите вещества от 1961 г.;

б) "конопено растение" означава всяко растение от рода *Scapabis*;

в) "кокаинов храст" означава всеки вид храст от рода *Erythroxylum*;

д) "търговски превозвач" означава всяко лице или всяко обществено, частно или друго предприятие, което се занимава с превозване на лица, товари или поща срещу каквото и да било възнаграждение;

е) "комисия" означава Комисията за упойващите вещества на Икономическия и социален съвет на ООН;

ж) "конфискация", която включва в определени случаи изземване, означава постоянното лишаване от собственост по решение на съд или на друг компетентен орган;

з) "контролирана доставка" означава методите, чрез които се допуска изнасяне от, преминаване през или внасяне на територията на една или няколко страни на незаконно изпратени или предизвикващи подозрение, че са незаконно изпратени, упойващи, психотропни вещества, вещества, включени в Списък I или II, приложени към тази конвенция, или вещества, които ги заменят, със знанието или под контрола на компетентните органи на тези страни с цел да бъдат разкрити лицата, участващи в извършване на нарушения, установени съгласно т. 1 на чл. 3 от тази конвенция;

и) "Конвенцията от 1961 г." означава "Единната конвенция за упойващите вещества от 1961 г.;

й) "изменената Конвенция от 1961 г." означава Единната конвенция за упойващите вещества от 1961 г., изменена с Протокола от 1972 г. за поправка към Единната конвенция за упойващите вещества от 1961 г.;

к) "Конвенцията от 1971 г." означава Конвенцията за психотропните вещества от 1971 г.;

л) "съвет" означава Икономическият и социален съвет на ООН;

м) "замразяване" или "задържане" означава временната забрана за прехвърляне, преобразуване, разпореждане или преместване на собственост или временния надзор или контрол върху собственост по решение на съд или друг компетентен орган;

н) "незаконен трафик" означава нарушенията, установени съгласно т. 1 и 2 на чл. 3 от тази конвенция;

о) "упойващо вещество" означава всяко вещество, природно или синтетично, което е включено в Списък I и II на Конвенцията от 1961 г. и на изменената Конвенция от 1961 г.;

п) "опиев мак" означава растението от вида *Papaver somniferum L*;

р) "доходи" означава всяка собственост, получена или придобита непосредствено или косвено в резултат от извършване на нарушение, установено съгласно т. 1 на чл. 3;

q) "собственост" означава активи от всякакъв вид, материални или нематериални, движими или недвижими, осезаеми или неосезаеми, както и юридически документи или актове, удостоверяващи правото на собственост върху такива активи или други права, свързани с тях;

г) "психотропно вещество" означава всяко вещество, природно или синтетично, или всеки естествен материал, включен в Списък I, II, III и IV на Конвенцията от 1971 г.;

с) "генерален секретар" означава генералният секретар на Организацията на обединените нации;

т) "Списък I" и "Списък II" означават списъците на вещества, приложени към тази конвенция, които могат понякога да бъдат изменени в съответствие с чл. 12;

и) "държава на транзита" означава държава, през чиято територия се придвижват незаконните упойващи, психотропни вещества и вещества, включени в Списък I и II, и която не е нито мястото на произхода, нито мястото на крайното предназначение на такива вещества.

Член 2

Сфера на приложение на конвенцията

1. Целта на тази конвенция е да съдейства за осъществяването на такова сътрудничество между страните, което би им позволило по-ефикасно да решават различните проблеми от международно значение, свързани с незаконния трафик на упойващи и психотропни вещества. При осъществяване на своите задължения по конвенцията страните вземат необходимите мерки, включително законодателни и административни мерки, съвместими с основополагащите разпоредби на съответните им национални законодателни системи.

2. Страните осъществяват своите задължения по тази конвенция в съответствие с принципите на суверенното равенство и териториалната цялост на държавите и принципа за ненамеса във вътрешните работи на други държави.

3. Всяка страна се въздържа да осъществява на територията на друга страна юрисдикция или функции, които са изключително в компетенцията на органите на тази друга страна в съответствие с нейното национално законодателство.

Член 3

Нарушения и санкции

1. Всяка страна взема такива мерки, които могат да бъдат необходими, за да признае за престъпление в съответствие с националното си законодателство следните действия, когато те са извършени умишлено:

a) /i/ производството, фабрикацията, извличането, приготвянето, предлагането, предлагането с цел продажба, разпространението, продажбата, доставката при всякакви условия, посредничеството, изпращането, транзитното изпращане, транспортирането, вносът или износът на всяко упойващо или психотропно вещество в нарушение на разпоредбите на Конвенцията от 1961 г., на изменената Конвенция от 1961 г. или на Конвенцията от 1971 г.;

/ii/ култивирането на опиевия мак, кокаиновия храст или конопеното растение с цел производство на упойващи вещества в нарушение на разпоредбите на Конвенцията от 1961 г. и на изменената Конвенция от 1961 г.;

/iii/ държането или закупуването на всякакво упойващо или психотропно вещество за целите на която и да е от дейностите, изброени в параграф /i/;

/iv/ фабрикацията, транспортирането или разпространението на оборудване, материали или вещества, включени в Списък I и II, ако на лицата, занимаващи се с такава дейност, е известно, че те са предназначени за използване с цел незаконно култивиране, производство или фабрикация на упойващи или психотропни вещества;

/v/ организирането, ръководството или финансирането на някое от нарушенията, изброени в параграфи /i//ii/, /iii/ или;

b) /i/ преобразуването или прехвърлянето на собственост, ако на лицето, занимаващо се с такава дейност, е известно, че тази собственост е получена в резултат на някое от нарушенията,

установени съгласно буква "а", или в резултат на участието в такова нарушение с цел укриване или прикриване на незаконния произход на такова собственост или с цел оказване на помощ на всяко лице, което участва в извършване на такова нарушение, за да може то да избегне правните последици за своите действия;

/ii/ укриването или прикриването на истинския характер, произход, местонахождение, разположение, движение на собствеността, действителните права, свързани с тази собственост или нейната принадлежност, ако на лицето е известно, че тази собственост е получена в резултат на някое от нарушенията, установени съгласно буква "а" или в резултат от участие в такова нарушение;

с) отчитайки своите конституционни принципи и основни положения на своята правна система:

/i/ придобиването, държането или използването на собственост, ако в момента на получаването и на лицето, което я придобива, държи или използва, е известно, че тази собственост е получена в резултат на някое от нарушенията, установени съгласно буква "а" или в резултат на участие в такова нарушение;

/ii/ държането на оборудване, материали или вещества, включени в Списък I и II, ако на лицето, което ги държи, е известно, че те се използват или са предназначени за използване с цел незаконно култивиране, производство или фабрикация на упойващи или психотропни вещества;

/iii/ откритото подбудителство или склоняване на друго лице чрез всякакви средства към извършване на някое от нарушенията, установени съгласно този член, или към незаконно използване на упойващи или психотропни вещества;

/iv/ участието в извършване на някое от нарушенията, установени съгласно този член, сдружаването или включването в престъпен заговор с цел извършване на такова нарушение, опитите да се извърши такова нарушение, а така също подпомагането, подстрекателството, улесняването или даването на съвети при неговото извършване.

2. Отчитайки своите конституционни принципи и основни положения на своята правна система, всяка страна взема такива мерки, които могат да бъдат необходими, за да признае за престъпление в съответствие с националното си законодателство, когато действието е извършено преднамерено, държането, закупуването и култивирането на упойващи или психотропни вещества за лична употреба в нарушение на разпоредбите на Конвенцията от 1961 г., изменената Конвенция от 1961 г. или Конвенцията от 1971 г.

3. Съзнаването, намерението или целта като съставни части на нарушенията, установени съгласно т. 1, могат да бъдат констатирани от обективните фактически обстоятелства.

4. а) За извършването на нарушения, установени съгласно т. 1, всяка страна предвижда прилагане на такива санкции, отчитащи тежкия характер на тези нарушения, като затвор или други видове лишаване от свобода, глоби и конфискация.

б) Страните могат да предвидят като допълнение към осъждането или наказанието за нарушение, установено съгласно т. 1, прилагането по отношение на нарушителя на такива мерки, като лечение, превъзпитаване, постлечебно наблюдение, възстановяване на трудоспособността или социална реинтеграция.

с) Въпреки разпоредбите на предходните букви в съответните случаи, когато се извършват нарушения от по-лек характер, страните могат да предвидят като алтернатива на осъждането или наказанието такива мерки, като превъзпитание, възстановяване на трудоспособността или социална реинтеграция, както и ако нарушителят е наркоман, мерки за лечение и постлечебно наблюдение върху него.

д) Страните могат да предвидят вместо осъждане или наказание, или като допълнение към осъждане или наказание за нарушение, установено съгласно т. 2, взимането на мерки за лечение, възпитаване, постлечебно наблюдение, възстановяване на трудоспособността и социалната реинтеграция на нарушителя.

5. Страните осигуряват техните съдилища и другите компетентни органи да вземат под внимание фактическите обстоятелства, които придават особено тежък характер на нарушението, установено съгласно т. 1, а именно:

- a) участие в извършването на нарушението на организирана престъпна група, в състава на която влиза нарушителят;
- b) участие на нарушителя в друга международна организирана престъпна дейност;
- c) участие на нарушителя в друга незаконна дейност, улеснена в резултат от извършването на нарушението;
- d) прилагане на насилие или използване на оръжие от нарушителя;
- e) фактът, че нарушителят е длъжностно лице и нарушението е свързано с неговата дейност;
- f) въвличане или използване на непълнолетни;
- д) фактът, че нарушението е извършено в изправително заведение, в учебно заведение, в обществено учреждение или в непосредствена близост до тях, или на други места, които се използват от ученици и студенти за провеждане на учебни, спортни и обществени дейности;
- h) предишно осъждане, особено за аналогично нарушение, зад граница или в собствената страна, доколкото това се допуска от националното законодателство на съответната страна.

6. Страните се стремят да осигурят всякакви дискреционни юридически правомощия, предоставени от националното им законодателство и отнасящи се до наказателното преследване на лица за нарушения, установени съгласно този член, да бъдат упражнявани по такъв начин, че да се постигне максимална ефективност на правоохранителните мерки по отношение на тези нарушения и като се отчита необходимостта да се възпрепятства тяхното извършване.

7. Страните осигуряват техните съдилища или други компетентни органи да отчитат тежкия характер на нарушенията, установени съгласно т. 1, и обстоятелствата, посочени в т. 5, при разглеждане на въпроса за възможността за предсрочно или условно освобождаване на лицата, осъдени за такива нарушения.

8. Всяка страна в необходимите случаи установява в съответствие с националното си законодателство удължен срок на давност, през който може да бъде възбудено наказателно преследване за някое от нарушенията, установени съгласно т. 1. Този срок ще бъде по-продължителен в онези случаи, когато предполагаемият нарушител избягва правосъдието.

9. Всяка страна в съответствие със своята правна система взема необходимите мерки, за да осигури присъствието на намиращото се на нейна територия лице, обвинявано или осъждано за нарушение, установено съгласно т. 1, при провеждане на необходимото наказателно производство.

10. За целите на сътрудничеството между страните в съответствие с тази конвенция, и по-конкретно сътрудничеството съгласно членове 5, 6, 7 и 9, нарушенията, установени съгласно този член, не се разглеждат като финансови или политически нарушения или като нарушения, извършени по политически мотиви, без накърняване на конституционните ограничения и основното законодателство на страните.

11. Нищо в този член не нарушава принципа, съгласно който определението на нарушенията, посочени в този член, и на правните средства за защита влиза в компетенцията на националното законодателство на всяка страна и съгласно който преследването и наказанието за такива нарушения се осъществяват в съответствие с това законодателство.

Член 4

Юрисдикция

1. Всяка страна:

a) взема необходимите мерки, за да установи своята юрисдикция по отношение на нарушенията, установени от нея съгласно т. 1 на чл. 3, в случаите, когато:

/i/ нарушението е извършено на нейна територия;

/ii/ нарушението е извършено на борда на кораб, плаващ под неин флаг, или въздухоплавателно средство, регистрирано в съответствие с нейното законодателство в момента на извършване на нарушението;

b) може да взема необходимите мерки, за да установи своята юрисдикция по отношение на нарушенията, установени от нея съгласно т. 1 на чл. 3, в случаите, когато:

/i/ нарушението е извършено от неин гражданин или лице, което има постоянно местожителство на нейна територия;

/ii/ нарушението е извършено на борда на кораб, по отношение на който тази страна е получила разрешение да предприеме съответни действия съгласно чл. 17, при условие, че тази юрисдикция се осъществява само въз основа на спогодбите или споразуменията, предвидени в точки 4 и 9 на посочения член;

/iii/ нарушението е едно от нарушенията, установени съгласно буква "с" /iv/ на т. 1 на чл. 3 и е извършено извън пределите на нейната територия с цел извършване на нейна територия на някое от нарушенията, установени съгласно т. 1 на чл. 3.

2. Всяка страна:

а) взема също така необходимите мерки, за да установи своята юрисдикция по отношение на нарушенията, установени от нея съгласно т. 1 на чл. 3, когато предполагаемият нарушител се намира на нейна територия и тя не го екстрадира в друга страна на основание, че:

/i/ нарушението е извършено на нейна територия или на борда на кораб, плаващ под неин флаг, или въздухоплавателно средство, регистрирано в съответствие с нейното законодателство в момента на извършване на нарушението;

/ii/ нарушението е извършено от неин гражданин;

б) може също така да взема необходимите мерки, за да установи своята юрисдикция по отношение на нарушения, установени от нея съгласно т. 1 на чл. 3, когато предполагаемият нарушител се намира на нейна територия и тя не го екстрадира в друга страна.

3. Тази конвенция не изключва упражняването на всяка друга наказателна юрисдикция, установена от дадена страна в съответствие с нейното национално законодателство.

Член 5

Конфискация

1. Всяка страна взема необходимите мерки за допускане на конфискация на:

а) доходите, получавани в резултат от извършване на нарушения, установени съгласно т. 1 на чл. 3, или собственост, стойността на която съответства на стойността на такива доходи;

б) упойващи и психотропни вещества, материали и оборудване или други средства, които се използват или са предназначени за използване по какъвто и да е начин за извършване на нарушенията, установени съгласно т. 1 на чл. 3.

2. Всяка страна предприема такива мерки, които биха били необходими, за да могат компетентните органи да идентифицират, разкрият и да замразят или задържат доходи, собственост, средства или всякакви други неща, посочени в т. 1, с цел евентуална конфискация.

3. С цел прилагане на мерките, посочени в този член, всяка страна овластява своите съдилища или други компетентни органи да издават решения за предоставяне или задържане на банкови, финансови или търговски документи. Страните не могат да отказват да прилагат разпоредбите на тази точка, позовавайки се на банковата тайна.

4. а) При получаване на молба, отправена в съответствие с този член от друга страна, под чиято юрисдикция попада нарушението, установено съгласно т. 1 на чл. 3, страната, на чиято територия се намират доходите, собствеността, средствата или всякакви други неща, посочени в т. 1:

/i/ предава молбата на своите компетентни органи с цел да бъде издадено решение за конфискация и в случай, че бъде издадено такова решение, тя го привежда в изпълнение; или

/ii/ предава на своите компетентни органи решението за конфискация, издадено от молещата страна в съответствие с т. 1, с цел привеждането му в изпълнение в границите, определени в молбата, за намиращите се на територията на замолената страна доходи, собственост, средства или всякакви други неща, посочени в т. 1.

б) След получаване на молба, отправена в съответствие с този член от друга страна, под чиято юрисдикция попада нарушението, установено съгласно т. 1 на чл. 3, замолената страна взема мерки, за да идентифицира, разкрие и да замрази или задържи доходите, собствеността, средствата или всякакви други неща, посочени в т. 1, с цел евентуална конфискация, постановена или от

молещата страна, или съгласно молба в съответствие с буква "а" на тази точка, от замолената страна.

с) Решенията или мерките, предвидени в букви "а" и "б", се вземат от замолената страна в съответствие с разпоредбите на нейното национално законодателство и при тяхното спазване и в съответствие с нейните процесуални норми или всякакви двустранни или многостранни договори, споразумения или договорености, с които тя може да бъде свързана с молещата страна.

д) Разпоредбите на точки 6-19 на чл. 7 се прилагат *mutatis mutandis*. Освен информацията, посочена в т. 10 на чл. 7, молбите, отправени в съответствие с този член, съдържат следното:

/i/ в случай на молба, предвидена в буква "а" /i/ - описание на собствеността, подлежаща на конфискация, и изложение на фактите, на които се позовава молещата страна и които са достатъчни, за да може замолената страна да предприеме мерки за издаване на решение за конфискация в съответствие с нейното вътрешно законодателство;

/ii/ в случай на молба, предвидена в буква "а" /ii/ - юридически оформено копие от издаденото от молещата страна решение за конфискация, на което се основава молбата, с изложение на фактите и информация относно обема на исканото изпълнение на решението;

/iii/ в случай на молба, предвидена в буква "б" - изложение на фактите, на които се позовава молещата страна, и описание на мерките, които тя иска да бъдат взети.

е) Всяка страна предоставя на генералния секретар текстове на всякакви свои закони и правила, осигуряващи осъществяването на разпоредбите на тази точка, а така също текстове на всички други последващи изменения към такива закони и правила.

ф) Ако някоя от страните реши да постави като условие за вземането на мерките, посочени в букви "а" и "б", наличието на договор в тази област, тя разглежда тази конвенция като необходима и достатъчна договорно-правна основа.

д) Страните се стремят да сключат двустранни и многостранни договори, спогодби или споразумения за повишаване ефективността на международното сътрудничество в изпълнение на този член.

5. а) Страна, която конфискува доходи или собственост в изпълнение на т. 1 или 4, се разпорежда с тях в съответствие със своето национално законодателство и своите административни процедури.

б) Когато страна предприема действия по молба на друга страна в изпълнение на този член, тя може конкретно да разгледа възможността за сключване на споразумения, предвиждащи:

/i/ предаване равностойността на такива доходи и собственост или средствата, получени от тяхната продажба, или значителна част от равностойността на тези доходи и собственост, на междуправителствени органи, специализирани в борбата с незаконния трафик на упойващи и психотропни вещества и злоупотребата с тях;

/ii/ подялба с други страни, редовно или при всеки отделен случай, на такива доходи или собственост или на средствата, получени от тяхната продажба, в съответствие с нейното национално законодателство, административни процедури или двустранни или многостранни спогодби, сключени за тази цел.

б. а) Ако доходите са били преобразувани или превърнати в друга собственост, мерките, посочени в този член, се прилагат по отношение на тази собственост, а не на доходите.

б) Ако доходите са били приобщени към собственост, придобита по законен начин, тази собственост, без да се накърняват каквито и да са правомощията относно задържане или замразяване, подлежи на конфискация в обем, съответстващ на оценената стойност на тези приобщени доходи.

с) По отношение на постъпленията или друга печалба, които са получени от:

/i/ доходи;

/ii/ собственост, в която тези доходи са били превърнати или преобразувани; или

/iii/ собственост, към която са били приобщени доходи, също се вземат мерките, посочени в този член, по същия начин и в същите мащаби, както и по отношение на доходите.

7. Всяка страна може да разглежда възможността за осигуряване пренасянето на бремето за доказване на законния произход на предполагаемите доходи или друга собственост, подлежаща

на конфискация, в такава степен, в каквата такава мярка съответства на принципите на нейното национално законодателство и характер на съдебното или друго разследване.

8. Тълкуването на разпоредбите на този член по никакъв начин не трябва да нарушава правата на добросъвестни трети страни.

9. Някоя разпоредба на този член не нарушава принципа, съгласно който предвижданите в него мерки се определят и изпълняват в съответствие с националното законодателство на страната и съгласно неговите разпоредби.

Член 6 **Екстрадиция**

1. Този член се прилага по отношение на нарушенията, установени от страните съгласно т. 1 на чл. 3.

2. (Попр. - ДВ, бр. 58 от 2001 г.) Всяко от нарушенията, за които се отнася този член, се счита, че е включено във всеки договор за екстрадиция, който е в сила между страните, като нарушение, извършителят на което може да бъде екстрадиран. Страните се задължават да включат тези нарушения като нарушения, извършителят на които може да бъде екстрадиран, във всеки договор за екстрадиция, който може да бъде сключен между страните.

3. Ако страна, за която екстрадицията се обуславя от наличието на договор, получи искане за екстрадиране от друга страна, с която тя няма сключен такъв договор, тя може да счита тази конвенция като правна основа за екстрадиция по отношение на нарушенията, за които този член се отнася. Страните, които се нуждаят от конкретни законодателни мерки, за да могат да използват тази конвенция като правна основа за екстрадиция, трябва да предвидят въвеждането на такива мерки.

4. Страни, за които екстрадирането не се обуславя от наличието на договор, признават помежду си нарушението, по отношение на което се прилага този член, като нарушение, извършителят на което може да бъде екстрадиран.

5. Екстрадирането се осъществява в съответствие с условията, предвидени от законодателството на замолената страна или приложимите договори за екстрадиция, включително и основанията, поради които замолената страна може да откаже екстрадирането.

6. При разглеждане на молбите, получени в съответствие с този член, замолената страна може да откаже изпълнението на такива молби, ако нейните съдебни или други компетентни органи имат сериозни основания да считат, че тяхното изпълнение ще улесни осъществяването на преследване или налагането на наказание по отношение на лице въз основа на неговата раса, вероизповедание, гражданство или политически убеждения или ще навреди поради някоя от тези причини на лице, за което тази молба се отнася.

7. По отношение на нарушенията, спрямо които се прилага този член, страните полагат усилия за ускоряване процедурата по екстрадиране и за опростяване свързаните с нея изисквания за представяне на доказателства.

8. Отчитайки разпоредбите на националното си законодателство и сключените от нея договори за екстрадиция, замолената страна може по искане на молещата страна и ако счита, че обстоятелствата го изискват и че това не търпи отлагане, да арестува лице, намиращо се на нейна територия и чието екстрадиране се изисква, или да вземе други подходящи мерки за осигуряване на неговото присъствие по време на процедурата по екстрадиране.

9. Без да се възпрепятства наказателната юрисдикция, установена в съответствие с нейното национално законодателство, страната, на чиято територия се намира предполагаемият нарушител, трябва:

а) в случай, че поради посочените в буква "а" на т. 2 на чл. 4 основания не го екстрадира във връзка с нарушение, установено съгласно т. 1 на чл. 3, да предаде делото на своите компетентни органи с цел наказателно преследване, освен ако друго е договорено с молещата страна;

б) в случай, че не го екстрадира във връзка с такова нарушение и е установила своя юрисдикция по отношение на това нарушение в съответствие с буква "б" на т. 2 на чл. 4, да

предаде делото на своите компетентни органи с цел наказателно преследване, освен ако молещата страна отпрати друга молба с цел запазване на своята законна юрисдикция.

10. Ако екстрадиция, поискана с цел привеждане в изпълнение на присъда, е отказана поради факта, че лицето, за което се отнася молбата, е гражданин на замолената страна, тази страна - ако това се допуска от нейното законодателство, в съответствие с изискванията на това законодателство и по искане на молещата страна - разглежда въпроса за възможността за привеждане в изпълнение на присъдата или останалата част от присъдата, която е била произнесена в съответствие със законодателството на молещата страна.

11. Страните полагат усилия за сключване на двустранни и многостранни спогодби с цел осъществяване или повишаване ефикасността на екстрадицията.

12. Страните могат да предвидят възможността за сключване на двустранни или многостранни спогодби от специален или общ характер по отношение предаването на лица, осъдени на затвор или друг вид лишаване от свобода за нарушения, спрямо които се прилага този член, на собствените им страни, за да могат те да изтърпят останалата част от наказанието в тези страни.

Член 7

Взаимна правна помощ

1. Страните взаимно си предоставят в съответствие с този член най-широка правна помощ при разследване, наказателно преследване и съдебна процедура, свързани с нарушенията, установени съгласно т. 1 на чл. 3.

2. Взаимна правна помощ, предоставяна в съответствие с този член, може да бъде поискана с цел:

- a) събиране на доказателства или вземане на показания;
- b) връчване на съдебни документи;
- c) извършване на обиск и задържания;
- d) оглед на предмети и посещение на места;
- e) предоставяне на информация и доказателствени предмети;
- f) предоставяне на оригинали или заверени преписи от съответни документи и материали, в т.ч. банкови, счетоводни, фирмени или търговски документи;
- д) определяне или разкриване на доходи, собственост, средства или други неща с доказателствена цел.

3. Страните могат да си предоставят взаимна правна помощ под всяка друга форма, разрешена от националното законодателство на замолената страна.

4. При поискване страните улесняват или поощряват, доколкото това е съвместимо с техните национални законодателства и практика, присъствието или достъпността на лица, включително и задържани под стража, които са съгласни да окажат помощ в разследването или да участват в съдебното следствие.

5. Страните не могат да отказват предоставяне на взаимна правна помощ в съответствие с този член, като се позовават на банковата тайна.

6. Разпоредбите на този член не нарушават по никакъв начин задълженията, произтичащи от всеки друг двустранен или многостранен договор, който регулира или ще регулира изцяло или частично предоставянето на взаимна правна помощ по наказателни дела.

7. Точките 8-19 на този член се прилагат по отношение на молбите, направени въз основа на този член, ако съответните страни не са обвързани с договор за взаимна правна помощ. Ако тези страни са обвързани с такъв договор, тогава се прилагат съответните разпоредби на договора, освен ако страните се договорят вместо него да прилагат точки 8-19 на този член.

8. Страните определят орган или ако е необходимо, органи, които са отговорни и упълномощени да отговарят на молби за взаимна правна помощ или да ги предават на компетентните органи за изпълнение. Органът или органите, определени за тази цел, се съобщават чрез писмено уведомление до генералния секретар. Предаването на молбите за взаимна правна помощ и всички свързани с тях съобщения се извършва между органите, определени от страните;

тази разпоредба не нарушава правото на всяка страна да изисква молбите и съобщенията да ѝ бъдат предавани по дипломатически път, а при извънредни обстоятелства, ако страните се договорят за това - чрез ИНТЕРПОЛ, ако това е възможно.

9. Молбите се съставят в писмена форма на език, приемлив за замолената страна. Генералният секретар се уведомява за езика или езиците, приемливи за всяка страна. При извънредни обстоятелства и ако страните се договорят за това, молбите могат да бъдат направени устно, но незабавно трябва да бъдат потвърдени в писмена форма.

10. В молбата за взаимна правна помощ се посочва:

- a) наименованието на органа, от който произлиза молбата;
- b) предметът и характерът на разследването, наказателното преследване или съдебното следствие, за което се отнася молбата, както и наименованието и функциите на органа, който провежда тези действия;
- c) кратко изложение на съществените факти, с изключение на случаите на молби за връчване на съдебни документи;
- d) описание на исканата помощ и подробна информация за всяка конкретна процедура, която молещата страна иска да бъде приложена;
- e) по възможност информация за самоличността, местонахождението и гражданството на всяко лице, за което молбата се отнася;
- f) целта, за която се иска събиране на доказателства, информация или предприемане на мерки.

11. Замолената страна може да поиска допълнителна информация, ако счита, че тази информация е необходима за изпълнение на молбата в съответствие с нейното национално законодателство или ако тази информация може да улесни изпълнението на молбата.

12. Молбата се изпълнява в съответствие с националното законодателство на замолената страна и доколкото това не противоречи на нейното законодателство и когато е възможно, в съответствие с конкретизираните в молбата процедури.

13. Молещата страна не предава и не използва предоставени от замолената страна информация или доказателства за провеждане на разследване, наказателно преследване или съдебно следствие, различни от посочените в молбата, без предварителното съгласие за това на замолената страна.

14. Молещата страна може да изиска от замолената страна да запази в тайна наличието и същността на молбата, с изключенията, необходими за нейното изпълнение. Ако замолената страна не може да изпълни това изискване, тя незабавно уведомява за това молещата страна.

15. Взаимна правна помощ може да бъде отказана в случай, че:

- a) молбата не е направена в съответствие с разпоредбите на този член;
- b) замолената страна счита, че изпълнението на молбата може да навреди на нейния суверенитет, сигурност, обществен ред или други съществени интереси;
- c) националното законодателство на замолената страна забранява на нейните органи да предприемат исканите мерки, когато те се отнасят до аналогично нарушение, което се явява предмет на разследване, наказателно преследване или съдебно следствие в рамките на тяхната собствена юрисдикция;
- d) приемането на молбата би противоречало на правната система на замолената страна, отнасяща се до взаимната правна помощ.

16. Всеки отказ за предоставяне на взаимна правна помощ трябва да бъде обоснован.

17. Оказването на взаимна правна помощ може да бъде отложено от замолената страна поради обстоятелството, че то би попречило на провеждащо се разследване, наказателно преследване или съдебно следствие. В такъв случай замолената страна се консултира с молещата страна, за да определи възможно ли е помощта да бъде предоставена при условията, които замолената страна счита за необходими.

18. Свидетел, експерт или друго лице, което е съгласно да даде показания по време на следствие или да окаже съдействие при разследване или наказателно преследване или съдебно следствие на територията на молещата страна, не може да бъде подложено на наказателно

преследване, задържане под стража, наказание или всяко друго ограничаване на личната му свобода на тази територия във връзка с действия, бездействия или осъждания, станали в периода до неговото заминаване от територията на замолената страна. Този имунитет престава да действа, когато свидетелят, експертът или това друго лице в срок от петнадесет последователни дни или във всеки друг срок, договорен между страните, изчислен от датата, на която то е било официално уведомено, че присъствието му повече не е необходимо на съдебните органи, е имало възможността да напусне територията, но въпреки това е останало доброволно там или ако я е напуснало, се е върнало отново там по собствено желание.

19. Обичайните разходи по изпълнението на молба се поемат от замолената страна, освен ако заинтересованите страни са се договорили за друго. Ако за изпълнението на молбата са необходими или впоследствие се оказват необходими значителни или извънредни разходи, страните се консултират с цел да уточнят условията, при които молбата ще бъде изпълнена, както и начина на покриване на разходите.

20. При необходимост страните предвиждат възможността за сключване на двустранни или многостранни спогодби или споразумения, които да отговарят на целите на този член, да укрепват неговите разпоредби и да осигуряват неговото действие на практика.

Член 8

Прехвърляне на наказателното производство

Страните разглеждат възможността за прехвърляне на наказателно производство във връзка с нарушенията, установени съгласно т. 1 на чл. 3, в случаите, когато такава прехвърляне отговаря на интересите на правораздаването.

Член 9

Други форми на сътрудничество и подготовка на кадри

1. Страните установяват помежду си тясно сътрудничество в съответствие с техните правни и административни системи с цел повишаване ефективността на правоохранителните действия с цел да се преустанови извършването на нарушенията, установени съгласно т. 1 на чл. 3. В частност, въз основа на двустранни и многостранни спогодби или споразумения, те:

а) установяват и поддържат канали за връзка между техните компетентни национални учреждения и служби с цел да се улесни надеждният и бърз обмен на информация, отнасяща се до всички аспекти на нарушенията, установени съгласно т. 1 на чл. 3, включително ако заинтересованите страни смятат за целесъобразно, и връзките на този трафик с други видове престъпна дейност;

б) взаимно си сътрудничат при разследване на нарушенията, установени съгласно т. 1 на чл. 3 и имащи международен характер, с цел да се установи:

/i/ самоличността, местонахождението и дейността на лица, заподозрени в участие в нарушение, установено съгласно т. 1 на чл. 3;

/ii/ движението на доходи или собственост, получени в резултат на извършване на такова нарушение;

/iii/ движението на упойващи, психотропни вещества, вещества, включени в Списък I и II към тази конвенция, и средствата, използвани или предназначени да бъдат използвани при извършване на такива нарушения;

с) създават, в съответните случаи и ако това не противоречи на националното им законодателство, и като отчитат необходимостта от защита на сигурността на лицата и операциите, съвместни групи за осъществяване на разпоредбите на тази точка. Представителите на всяка страна, влизащи в състава на тези групи, действат съобразно нарежданията на компетентните органи на страната, на чиято територия се провежда операцията. Във всички тези случаи заинтересованите страни следят за пълното зачитане суверенитета на страната, на чиято територия се провежда операцията;

d) предоставят, в съответните случаи, необходимите количества от веществата с цел изследване или разследване;

e) улесняват ефикасната координация между техните компетентни учреждения или служби и съдействат за размяната на сътрудници и експерти, включително за разместването определянето на сътрудници за връзка.

2. Всяка страна, доколкото това е необходимо, разработва, развива и усъвършенства конкретни програми за подготовка на членовете на своите правоохранителни служби и персонала на други органи, в т.ч. и митническите служители, отговарящи за преследване на нарушенията, установени съгласно т. 1 на чл. 3. Тези програми по-специално се отнасят до:

a) методите, използвани при разкриване и преследване на нарушенията, установени съгласно т. 1 на чл. 3;

b) маршрутите и средствата, използвани от лицата, заподозрени в извършване на нарушенията, установени съгласно т. 1 на чл. 3, по-конкретно в държавите на транзита, и съответните мерки за борба с тях;

c) контрола на вноса и износа на упойващи и психотропни вещества, включени в Списък I и II;

d) разкриването и контрола на движението на доходите и собствеността, получени в резултат на извършване на нарушенията, установени съгласно т. 1 на чл. 3, и на упойващите, психотропните вещества и веществата, включени в Списък I и II, както и средствата, използвани или предназначени за използване при извършването на тези нарушения;

e) методите, използвани за прехвърляне, укриване или прикриване на такива доходи, собственост и средства;

f) събирането на доказателства;

д) техническите средства за контрол в зоните на свободна търговия и свободните пристанища;

h) съвременните средства за разкриване и преследване.

3. Страните си оказват взаимна помощ в планирането и осъществяването на програми за подготовка на кадри и изследване, които им позволяват да обменят специализирани знания в областите, посочени в т. 2, и за тази цел организират също, когато това е необходимо, регионални и международни конференции и семинари с оглед задълбочаване на сътрудничеството и обсъждането на проблеми от взаимен интерес, включително и конкретни проблеми и потребности на държавите на транзита.

Член 10

Международно сътрудничество и оказване на помощ на държавите на транзита

1. Страните си сътрудничат непосредствено или чрез компетентните международни или регионални организации с цел оказване, доколкото това е възможно, на помощ и подкрепа на държавите на транзита и по-конкретно на развиващите се страни, нуждаещи се от такава помощ и подкрепа, чрез осъществяване на програми за техническо сътрудничество, с които се цели да се предотврати незаконното влизане и незаконният транзит, както и свързани с тях дейности.

2. Страните могат да поемат задължение, непосредствено или чрез компетентните международни или регионални организации, да предоставят финансова помощ на тези държави на транзита за развиване и укрепване на инфраструктурата, необходима за ефикасната борба срещу незаконния трафик и неговото предотвратяване.

3. Страните могат да сключат двустранни или многостранни спогодби или споразумения с цел повишаване ефективността на международното сътрудничество, осъществявано в съответствие с този член, и в тази връзка могат да предприемат сключване на финансови споразумения.

Член 11

Контролирани доставки

1. Ако това се допуска от основните принципи на техните национални правни системи, страните предприемат в рамките на своите възможности необходимите мерки, допускащи подходящо използване на контролирани доставки в международен мащаб, на основата на спогодби и споразумения, които те ще са сключили, с цел разкриване на лица, участващи в извършването на нарушенията, установени съгласно т. 1 на чл. 3, и предприемане на законодателни действия спрямо тях.

2. Решенията за използване на контролирани доставки се вземат за всеки конкретен случай и могат да са съобразени, в зависимост от случая, с финансовите споразумения и договорености между заинтересованите страни по отношение упражняването на тяхната юрисдикция.

3. Незаконните пратки, за доставката на които има договореност да бъде под контрол, могат, със съгласието на заинтересованите страни, да бъдат засечени и по-нататъшното им движение да бъде разрешено във вида, в който те са, или след като упойващите или психотропните вещества са били взети или частично или изцяло подменени с други вещества.

Член 12

Вещества, често използвани при незаконната фабрикация на упойващи или психотропни вещества

1. Страните предприемат мерките, които те считат за подходящи с оглед предотвратяване отклоняването на вещества, включени в Списък I и II, с цел незаконна фабрикация на упойващи и психотропни вещества, и си сътрудничат в тази област.

2. Ако някоя страна или органът разполагат с информация, която по тяхно мнение налага включването на дадено вещество в Списък I или II, те изпращат до генералния секретар уведомление, придружено от всички съществени сведения, в подкрепа на тази информация. Процедурата, изложена в точки 2-7 на този член, се прилага и в случаите, когато страна или органът разполагат с информация, обосноваваща изключването на дадено вещество от Списък I или II, или прехвърлянето на вещество от единия списък в другия.

3. Генералният секретар изпраща това уведомление и всички сведения, които той счита за съществени, на страните, на комисията и ако уведомлението е от страна - на органа. Страните съобщават на генералния секретар своите забележки относно уведомлението, както и всички допълнителни сведения, които биха улеснили органа при даване на оценка и комисията - при вземане на решение.

4. Ако органът, отчитайки мащабите, значението и разнообразието на законната употреба на веществото, и след като прецени възможността и удобството да се използват вещества заместители, както за законни цели, така и за незаконна фабрикация на упойващи или психотропни вещества, установи:

а) че веществото често е използвано при незаконната фабрикация на упойващо или психотропно вещество; и

б) че обемът и мащабът на незаконната фабрикация на упойващо или психотропно вещество създават сериозни проблеми в общественото здравеопазване и социални проблеми, което дава основание за предприемане на действия в международен план, той съобщава на комисията оценката си за веществото, като по-конкретно посочва вероятните последствия от включването му в Списък I или II, както за законната му употреба, така и за незаконната фабрикация и в зависимост от случая прави препоръки по отношение на мерките за контрол, които следва да бъдат взети с оглед направената оценка.

5. Комисията, отчитайки представените от страните забележки и забележките и препоръките на органа, чиято оценка е определяща от научна гледна точка, и вземайки надлежно под внимание всички други съществени фактори, може да реши, с мнозинство от две трети от своите членове, да включи дадено вещество в Списък I или II.

6. Всяко решение, взето от комисията в съответствие с този член, се съобщава от генералния секретар на всички държави и други организации, които са или могат да станат страни по тази конвенция, и на органа. То влиза в сила за всяка страна 180 дни от датата, на която то е било съобщено.

7. а) Решенията, взети от комисията в съответствие с този член, се внасят в съвета за преразглеждане, ако в периода от 180 дни от датата на тяхното съобщаване някоя страна подаде молба за това. Молбата трябва да бъде адресирана до генералния секретар и придружена от всички съществени сведения в нейна подкрепа.

б) Генералният секретар изпраща копие от молбата и съществените сведения на комисията, органа и всички страни с молба да представят своите забележки в срок 90 дни. Всички получени забележки се изпращат на съвета за проучване.

в) Съветът може да потвърди или отмени решението на комисията. Неговото решение се съобщава на всички държави и други организации, които са или могат да станат страни по конвенцията, на комисията и на органа.

8. а) Без да нарушават общия характер на разпоредбите на т. 1 и разпоредбите на Конвенцията от 1961 г., на изменената Конвенция от 1961 г. и на Конвенцията от 1971 г., страните вземат мерките, които считат за подходящи, за установяване на тяхна територия на контрол над фабриката и разпространението на веществата, включени в Списък I и II;

б) За тази цел страните могат:

/i/ да осъществяват наблюдение върху всички лица и предприятия, занимаващи се с фабриката и разпространението на тези вещества;

/ii/ да въведат лицензионен режим за предприятията и заведенията, в които може да се извършва такава фабрикация и такова разпространение;

/iii/ да изискват от притежателите на лицензи да получават разрешително за осъществяване на горепосочените дейности;

/iv/ да не допускат лицата, занимаващи се с фабриката, и разпространителите да натрупват такива количества от горепосочените вещества, които превишават количествата, необходими за нормалното функциониране на техните предприятия и съобразени с конюнктурата на пазара.

9. По отношение на веществата, включени в Списък I и II, всяка страна предприема следните мерки:

а) създава и поддържа система за наблюдение на международната търговия с веществата, включени в Списък I и II, с цел да улесни разкриването на съмнителни сделки. Тези системи за наблюдение трябва да се осъществяват в тясно сътрудничество с лицата, занимаващи се с фабриката, с вносителите, износителите и търговците на едро и на дребно, които сигнализират на компетентните органи за съмнителни поръчки и сделки;

б) предвижда поставянето под запор на всяко вещество, включено в Списък I и II, ако има достатъчно доказателства, че то е предназначено да бъде използвано за нелегална фабрикация на упойващо или психотропно вещество;

в) уведомява във възможно най-кратък срок компетентните органи и служби на заинтересованите страни, ако има основание да счита, че вещество, включено в Списък I или II, е внесено, изнесено или транзитно пренасяно с цел незаконна фабрикация на упойващи или психотропни вещества, като по-конкретно им предоставя информация относно използваните начини на плащане и всички други съществени подробности, подкрепящи нейното убеждение;

г) изисква пратките, предназначени за внос и износ, да бъдат правилно маркирани и да бъдат придружени от необходимите документи. В търговските документи, като фактури, митнически декларации, митнически документи, транспортни и други товарни документи, трябва да бъдат вписани наименованията на веществата, които се внасят или изнасят, така, както те са обозначени в Списък I или II, внасяното или изнасяното количество, а също и името и адресът на износителя, вносителя и тези на получателя, ако той е известен;

д) осигурява съхраняването на документите, посочени в буква "д", най-малко за период от две години и предоставянето им на компетентните органи за проверка.

10. а) В допълнение към разпоредбите на т. 9 и при молба, адресирана от заинтересованата страна до генералния секретар, всяка страна, от чиято територия трябва да бъде изнесено вещество, включено в Списък I, следи нейните компетентни органи преди изнасянето му да предоставят на компетентните органи на страната вносител следната информация:

- /i/ името и адреса на износителя и на вносителя и тези на получателя, ако той е известен;
- /ii/ наименованието на веществото, така, както то е включено в Списък I;
- /iii/ количеството изнасяно вещество;
- /iv/ предвидения пункт на влизане и предвидената дата на изпращане;
- /v/ всяка друга информация, за която има взаимна договореност между страните.

b) Всяка страна може да въведе по-сурови или по-строги мерки за контрол от предвидените в тази точка, ако тя счете това за целесъобразно или необходимо.

11. Когато дадена страна предоставя информация на друга в съответствие с точки 9 и 10, тя може да изиска от страната, която я получава, да запази поверителния характер на всяка стопанска, промишлена, търговска или професионална тайна или търговска операция, които те биха могли да съдържат.

12. Всяка страна предоставя ежегодно на органа, в предвидена от него форма и по определения от него ред и използвайки предоставените ѝ от органа формуляри, информация относно:

a) количеството поставени под запор вещества, включени в Списък I и II, и произхода им, ако той е известен;

b) всяко друго вещество, което не е включено в Списък I или II, но за което има данни, че се използва при фабриката на упойващи или психотропни вещества и което според страната представлява достатъчно сериозен проблем, заслужаващ вниманието на органа;

c) начините за отклоняване и за незаконна фабрикация.

13. Органът ежегодно изготвя доклад до комисията относно приложението на този член, а комисията периодически прави преглед на Списък I и II с оглед тяхното осъвременяване и целесъобразност.

14. Разпоредбите на този член не се прилагат по отношение на фармацевтичните препарати, нито на други препарати, които съдържат вещества, включени в Списък I или II, но имат такъв състав, че тези вещества не могат лесно да бъдат използвани или извлечени с помощта на лесно достъпни средства.

Член 13

Материали и оборудване

Страните предприемат такива мерки, които те считат за необходими с цел да предотвратят търговията и отклоняването на материали и оборудване, предназначени за незаконно производство или фабрикация на упойващи и психотропни вещества, и си сътрудничат в тази област.

Член 14

Мерки за премахване на незаконното култивиране на растения, от които се извличат упойващи вещества, и за ликвидиране незаконното търсене на упойващи и психотропни вещества

1. Мерките, предприемани от страните в съответствие с тази конвенция, трябва да бъдат не по-малко строги, отколкото мерките, прилагани по отношение на премахване незаконното култивиране на растения, съдържащи упойващи и психотропни вещества, и ликвидиране на незаконното търсене на упойващи и психотропни вещества, в изпълнение на разпоредбите на Конвенцията от 1961 г., изменената Конвенция от 1961 г. и Конвенцията от 1971 г.

2. Всяка страна предприема съответните мерки с цел да предотврати на своя територия незаконното култивиране на растения, съдържащи упойващи или психотропни вещества, като опиев мак, кокаинов храст и конопено растение, и да унищожи незаконно култивираните на нейна територия такива растения. При прилагането на тези мерки трябва да се спазват основните човешки права и надлежно да се отчита традиционната законна употреба, когато тази употреба е исторически потвърдена, както и опазването на околната среда.

3. а) Страните могат да си сътрудничат с цел повишаване ефективността на усилията за премахване на незаконното култивиране. Това сътрудничество може да включва по-специално, в зависимост от случая, подпомагане на комплексното селскостопанско развитие, което да осигурява култивирането на икономически ефективни растения заместители. Преди прилагането на такива програми за селскостопанско развитие трябва да се вземат под внимание фактори като достъп до пазари, налични ресурси и съществуващи социално-икономически условия. Страните могат да се договорят за други подходящи мерки за сътрудничество.

б) Страните също така улесняват обмена на научно-техническа информация и провеждането на изследователска дейност в областта на премахването на незаконното култивиране.

в) Когато страните имат общи граници, те се стремят да си сътрудничат при осъществяването на програми за премахване на незаконното култивиране в съответните си погранични райони.

4. С цел намаляване страданието на хората и премахване на финансовите подбуди за незаконен трафик страните въвеждат подходящи мерки за ликвидиране или намаляване на незаконното търсене на упойващи и психотропни вещества. Тези мерки могат по-конкретно да се основават на препоръките на Организацията на обединените нации, специализираните организации на ООН, като Световната здравна организация, и на други международни компетентни организации, както и на Всеобхватния мултидисциплинарен план, приет от Международната конференция за борба със злоупотребата и незаконния трафик на наркотични вещества, състояла се през 1987 г., доколкото този план се отнася до усилията на правителствените и неправителствените организации и частната инициатива в областта на предотвратяването, лечението на наркоманията и възстановяване трудоспособността на наркоманите. Страните могат да сключват двустранни или многостранни спогодби или споразумения, целящи премахването или намаляването на незаконното търсене на упойващи и психотропни вещества.

5. Страните могат също така да вземат необходимите мерки за бързото унищожаване или законната употреба на упойващите, психотропните вещества и веществата, включени в Списък I и II, които са били задържани или конфискувани, и за допускане използването като доказателство на надлежно регистрирани необходими количества от тези вещества.

Член 15

Търговски превозвачи

1. Страните предприемат съответните мерки за предотвратяване използването на транспортните средства от търговските превозвачи за извършване на нарушенията, установени съгласно т. 1 на чл. 3.

Тези мерки могат да включват сключване на специални споразумения с търговските превозвачи.

2. Всяка страна изисква от търговските превозвачи да вземат разумни предпазителни мерки с цел да предотвратят използването на техните транспортни средства за извършване на правонарушенията, установени в съответствие с т. 1 на чл. 3. Тези предпазителни мерки могат по-конкретно да включват:

а) ако основното място на стопанска дейност на търговския превозвач се намира на територията на тази страна:

/i/ обучаване на персонала да разкрива подозрителните пратки или лица;

/ii/ поощряване добросъвестното отношение на персонала към своите задължения;

б) ако търговският превозвач извършва своята дейност на територията на тази страна:

/i/ предоставяне на описите предварително, всеки път, когато това е възможно;

/ii/ използване за контейнерите на пломби, които да не могат да бъдат подправяни, и да подлежат на индивидуален контрол;

/iii/ уведомяване на компетентните органи във възможно най-кратки срокове за всяко подозрително обстоятелство, което би могло да бъде свързано с извършването на нарушенията, установени съгласно т. 1 на чл. 3.

3. Всяка страна следи на пунктовете за влизане и излизане и в другите зони за митнически контрол търговските превозвачи и компетентните органи да си сътрудничат с цел да не допуснат неразрешен достъп до транспортните средства и товарите и да прилагат съответните охранителни мерки.

Член 16

Търговски документи и маркиране на износните пратки

1. Всяка страна изисква законните пратки от упойващи и психотропни вещества, предназначени за износ, да бъдат придружени от необходимите документи. Освен изискванията за документи, предвидени в чл. 31 на Конвенцията от 1961 г., чл. 31 на изменената Конвенция от 1961 г. и чл. 12 на Конвенцията от 1971 г., на които пратките трябва да отговарят, търговските документи, като фактури, описи, митнически документи, транспортни и други товарни документи трябва да посочват наименованията на упойващите и психотропните вещества, които се изнасят, така, както те са включени в съответните списъци на Конвенцията от 1961 г., изменената Конвенция от 1961 г. и Конвенцията от 1971 г., изнасяното количество, както и името и адреса на износителя, на вносителя и тези на получателя, ако той е известен.

2. Всяка страна изисква пратките от упойващи и психотропни вещества, предназначени за износ, да не бъдат маркирани неправилно.

Член 17

Незаконен трафик по море

1. Страните си сътрудничат във възможно най-голяма степен с цел пресичане на незаконния трафик по море, в съответствие с международното морско право.

2. Страна, която има сериозни основания да подозира, че кораб, който плава под неин флаг или без флаг, или няма никаква регистрация, се използва за незаконен трафик, може да поиска от другите страни да ѝ окажат помощ за преустановяване на това използване. Замолените страни предоставят такава помощ в рамките на средствата, с които те разполагат.

3. Страна, която има сериозни основания да подозира, че кораб, осъществяващ свободно плаване в съответствие с международното право и плаващ под флага на или регистриран от друга страна, се използва за незаконен трафик, може да уведоми за това държавата на флага, да поиска от нея потвърждение на регистрацията и ако тя е потвърдена, да поиска от тази държава разрешение за предприемане на съответните мерки по отношение на този кораб.

4. В съответствие с разпоредбите на т. 3 или с действащите между тях договори, или в съответствие с всички други спогодби или споразумения, сключени по друг начин между тези страни, държавата на флага може по-конкретно да разреши на молещата държава:

а) достъп на кораба;

б) да претърси кораба;

в) ако са открити доказателства за участие в незаконен трафик, да предприеме съответните мерки по отношение на кораба, лицата на борда и товара.

5. При предприемането на мерки в изпълнение на този член заинтересуваните страни трябва по надлежен начин да отчитат необходимостта да не се поставя под заплаха безопасността на човешкия живот по море и тази на кораба и неговия товар и да не се нарушават търговските и правните интереси на държавата на флага или на всяка друга заинтересувана държава.

6. Държавата на флага може, доколкото това е съвместимо със задълженията ѝ по т. 1, да даде такова разрешение при условия, съвместно договорени между нея и молещата държава, по-конкретно по отношение на отговорността.

7. За целите на точки 3 и 4 на този член всяка страна отговаря без забавяне на всяко запитване, което ѝ е отправено от друга страна, с цел да се определи дали кораб, който плава под неин флаг, има разрешение за това, и на молбите за получаване на разрешение, представени в изпълнение на т. 3. В момента, в който става страна по тази конвенция, всяка държава определя органа или органите, в зависимост от случая, упълномощени да получават такива молби и да

отговарят на тях. В срок от един месец от това определяне генералният секретар съобщава на всички други страни органа, определен от всяка една от тях.

8. Страна, предприела някоя от предвидените в този член мерки, уведомява без забавяне заинтересуваната държава на флага за резултатите от тази мярка.

9. Страните трябва да предвидят сключване на двустранни или регионални спогодби или споразумения с цел осъществяване разпоредбите на този член или повишаване на тяхната ефикасност.

10. Мерките, предприети в изпълнение на т. 4, се осъществяват само от военни кораби или военни въздухоплавателни средства, или от други кораби или въздухоплавателни средства, надлежно упълномощени за това, които носят външно обозначение и могат да бъдат разпознати като използвани на държавна служба.

11. Всяка мярка, предприета в съответствие с този член, трябва по надлежен начин да отчита в съответствие с международното морско право необходимостта да не се пренебрегват, нито нарушават правата и задълженията, както и осъществяването на юрисдикцията на крайбрежните държави.

Член 18

Зони за свободна търговия и свободни пристанища

1. С цел пресичане на незаконния трафик на упойващи, психотропни вещества и вещества, включени в Списък I и II, в зоните за свободна търговия и в свободните пристанища, страните прилагат мерки, които са не по-малко строги от мерките, които те прилагат в другите части от своята територия.

2. Страните полагат усилия:

а) да следят движението на стоките и лицата в зоните за свободна търговия и в свободните пристанища и за тази цел упълномощават компетентните органи да осъществяват проверка на товарите и корабите, които влизат и излизат, включително туристическите и риболовните кораби, а така също и въздухоплавателните и пътните превозни средства и ако се налага, да претърсват членовете на екипажа и пътниците, както и техния багаж;

б) да въвеждат и поддържат система, която позволява разкриването на пратки, за които се подозира, че съдържат упойващи, психотропни вещества или вещества, включени в Списък I и II, които влизат в зоните за свободна търговия и в свободните пристанища или излизат оттам;

в) да въвеждат и поддържат системи за наблюдение в пристанищните води и докове, както и на летищата и граничните пунктове в зоните за свободна търговия и в свободните пристанища.

Член 19

Използване на пощенските услуги

1. В изпълнение на своите задължения, произтичащи от конвенциите на Всемирния пощенски съюз, и в съответствие с основните принципи на своите национални правни системи, страните предприемат мерки за преустановяване използването на пощенските услуги за целите на незаконния трафик и си сътрудничат в тази област.

2. Мерките, посочени в т.1, включват по-конкретно:

а) координирани действия за предотвратяване и преследване използването на пощенските услуги за целите на незаконния трафик;

б) въвеждане и прилагане от упълномощените за това правоохранителни служби на технически средства за разследване и контрол, които позволяват откриването в пощенските пратки на незаконно изпращани упойващи, психотропни вещества и вещества, включени в Списък I и II;

в) законодателни мерки, разрешаващи използването на подходящи средства за събиране на доказателства, необходими за съдебното производство.

Член 20

Информация, която страните трябва да представят

1. Страните представят на комисията чрез генералния секретар информация за прилагането на тази конвенция на тяхна територия и по-специално:

а) текстове на закони и правилници, приети с оглед прилагането на тази конвенция;
б) подробна информация за попадащи под тяхна юрисдикция дела във връзка с незаконен трафик, които те считат за важни, тъй като разкриват нови тенденции, като посочват количествата, за които те се отнасят, източниците, от които произлизат веществата, или средствата, използвани от лицата, които извършват незаконния трафик.

2. Страните представят тази информация по начина и в сроковете, определени от комисията.

Член 21

Функции на комисията

Комисията е упълномощена да разглежда всички въпроси, имащи отношение към целите на тази конвенция, и по-специално:

а) въз основа на информацията, представена от страните в съответствие с чл. 20, комисията следи за прилагането на тази конвенция;

б) комисията може да прави предложения и общи препоръки на базата на проучването на информацията, получена от страните;

в) комисията може да предостави на вниманието на органа всички въпроси, които могат да имат отношение към неговите функции;

г) комисията взема мерките, които тя счита за уместни по отношение на всеки въпрос, който органът ѝ изпраща в съответствие с т. 1б на чл. 22;

д) комисията може, в съответствие с процедурата, посочена в чл. 12, да изменя Списък I и II;

е) комисията може да предостави на вниманието на държавите, които не са страни по конвенцията, решенията и препоръките, приети от нея в съответствие с тази конвенция, с цел те да предвидят вземането на съответни мерки.

Член 22

Функции на органа

1. Без да се нарушават функциите, предоставени на комисията в съответствие с чл. 21, и без да се нарушават функциите, предоставени на органа и на комисията в съответствие с Конвенцията от 1961 г., изменената Конвенция от 1961 г. и Конвенцията от 1971 г.:

а) ако след проучване на информацията, с която разполага органът, генералният секретар или комисията, или на информацията, съобщена от органи на Организацията на обединените нации, органът има основания да счита, че целите на тази конвенция в областите от негова компетентия не са осъществени, той може да покани една или повече страни да предоставят цялата необходима информация;

б) по отношение на членове 12, 13 и 16:

/i/ органът, след като е предприел действия в съответствие с буква "а", може, ако счита за необходимо, да поиска от заинтересуваната страна да предприеме корективни мерки, които с оглед на обстоятелствата биха били необходими за изпълнение разпоредбите на членове 12, 13 и 16;

/ii/ органът, преди да е предприел действия в съответствие с параграф /iii/ по-долу, трябва да счита за поверителни съобщенията, които той си е разменял със заинтересуваната страна съгласно предходните букви;

/iii/ ако органът установи, че заинтересуваната страна не е предприела корективните мерки, които са поискани от нея в съответствие с тази буква, той може да предостави въпроса на вниманието на страните, на съвета и на комисията. Всеки доклад, публикуван в съответствие с тази буква, трябва да съдържа също така мнението на заинтересуваната страна, ако тя пожелае това.

2. Всяка страна е поканена да бъде представена на заседанията на органа, на които в съответствие с този член се разглежда въпрос, който пряко я засяга.

3. В случаите, когато решение на органа, прието в съответствие с този член, не е единодушно, трябва да бъде изложено мнението на малцинството.

4. Решенията на органа в съответствие с този член трябва да бъдат взети с мнозинство от две трети от общия брой на членовете на органа.

5. При изпълнение на функциите си, предоставени му по силата на буква "а" на т. 1 на този член, органът запазва поверителния характер на цялата информация, която той може да има.

6. Отговорността, която органът поема по силата на този член, не се разпростира върху изпълнението на спогодби или споразумения, сключени между страни в съответствие с разпоредбите на тази конвенция.

7. Разпоредбите на този член не се прилагат по отношение на спорове между страни, за които се отнасят разпоредбите на чл. 32.

Член 23

Доклади на органа

1. Органът изготвя годишен доклад за дейността си, в който той анализира информацията, с която разполага, като отчита, в съответните случаи, евентуалните обяснения, представени от страните или поискани от тях, и формулира всяка забележка или препоръка, които пожелае да направи. Органът може да изготви допълнителни доклади, ако счита това за необходимо. Докладите се представят в съвета чрез комисията, която може да формулира всякаква забележка, каквато счита за уместна.

2. Докладите на органа се изпращат до страните и впоследствие се публикуват от генералния секретар. Страните трябва да разрешат тяхното разпространение без ограничения.

Член 24

Прилагане на по-строги мерки, отколкото изискваните от тази конвенция

Страните могат да приемат по-сурови или по-строги от предвидените в тази конвенция мерки, ако те считат, че това е желателно или необходимо с цел предотвратяване или премахване на незаконния трафик.

Член 25

Ненарушаване правата и задълженията, произтичащи от по-рано сключени договори

Разпоредбите на тази конвенция не нарушават никое право или задължение, признато или наложено на страните по тази конвенция от Конвенцията от 1961 г., изменената Конвенция от 1961 г. или Конвенцията от 1971 г.

Член 26

Подписване

Тази конвенция е открита за подписване от 20 декември 1988 г. до 28 февруари 1989 г. в Службата на ООН във Виена, а след това - до 20 декември 1989 г. в Главната квартира на ООН в Ню Йорк:

- а) от всички държави;
- б) от Намибия, представена от Съвета на ООН за Намибия;
- в) от регионалните организации за икономическа интеграция, чиято компетенция включва провеждането на преговори, сключването и прилагането на международни спогодби, отнасящи се до въпросите, които са предмет на тази конвенция, като разпоредбите в тази конвенция, отнасящи се за страни, държави или национални служби, са приложими по отношение на тези организации в рамките на тяхната компетенция.

Член 27

Ратификация, приемане, утвърждаване или официално потвърждаване

1. Тази конвенция подлежи на ратификация, приемане или утвърждаване от държавите и от Намибия, представена от Съвета на ООН за Намибия, и на официално потвърждаване от регионалните организации за икономическа интеграция, посочени в буква "с" на чл. 26. Документите за ратификация, приемане или утвърждаване и документите за официално потвърждаване се депозират при генералния секретар.

2. В документите си за официално потвърждаване регионалните организации за икономическа интеграция трябва да посочат обхвата на своята компетенция в областите, за които тази конвенция се отнася. Тези организации също така трябва да информират генералния секретар за всяка промяна в обхвата на своята компетенция в областите, за които тази конвенция се отнася.

Член 28

Присъединяване

1. Тази конвенция е открита за присъединяване на всяка държава, на Намибия, представена от Съвета на ООН за Намибия, и на регионалните организации за икономическа интеграция, посочени в буква "с" на чл. 26. Присъединяването се осъществява чрез депозиране при генералния секретар на документ за присъединяване.

2. В документите си за присъединяване регионалните организации за икономическа интеграция трябва да посочат обхвата на своята компетенция в областите, за които тази конвенция се отнася. Тези организации също така трябва да информират генералния секретар за всяка промяна в обхвата на своята компетенция в областите, за които тази конвенция се отнася.

Член 29

Влизане в сила

1. Тази конвенция влиза в сила на деветдесетия ден от датата на депозиране при генералния секретар на двадесетия документ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване от държавите или от Намибия, представена от Съвета на ООН за Намибия.

2. По отношение на всяка държава и на Намибия, представена от Съвета на ООН за Намибия, която ратифицира, приеме или утвърди тази конвенция или се присъедини към нея след депозирането на двадесетия документ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване, конвенцията влиза в сила на деветдесетия ден от датата на депозиране на нейния документ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване.

3. По отношение на всяка регионална организация за икономическа интеграция, посочена в буква "с" на чл. 26, която депозира документ за официално потвърждаване или за присъединяване, конвенцията влиза в сила на по-далечната от двете дати: на деветдесетия ден след депозирането на документа или на датата, на която конвенцията влезе в сила в съответствие с т. 1 на този член.

Член 30

Денонсиране

1. Всяка страна може по всяко време да денонсира тази Конвенция чрез писмено уведомление до генералния секретар.

2. Денонсирането влиза в сила по отношение на заинтересуваната страна една година от датата на получаване от генералния секретар на това уведомление.

Член 31

Поправки

1. Всяка страна може да предложи поправка на тази конвенция. Текстът на тази поправка и мотивите за нея се съобщават от страната на генералния секретар, който ги изпраща на другите страни със запитване дали те приемат предложената поправка. Ако текстът на поправка, разпространен по такъв начин, не е отхвърлен от никоя страна в срок 24 месеца след съобщението, тази поправка се счита за приета и влиза в сила за всяка страна 90 дни от датата, на която тази

страна депозира при генералния секретар документ, изразяващ нейното съгласие за обвързване с поправката.

2. Ако поправката е отхвърлена от някоя страна, генералният секретар провежда консултации със страните и ако мнозинството от тях поиска това, той отнася въпроса, заедно с всички представени от страните бележки, до съвета, който може да вземе решение за свикване на конференция в съответствие с т. 4 на чл. 62 от Устава на ООН. Всяка поправка, приета на такава конференция, се включва в протокол за поправка. Страните, които са съгласни да бъдат обвързани от този протокол, трябва изрично да уведомят за това генералния секретар.

Член 32

Решаване на спорове

1. Ако между две или повече страни възникне спор относно тълкуването или прилагането на тази конвенция, страните провеждат консултации с цел решаването на спора чрез преговори, разследване, посредничество, помирение, арбитраж или отнасяне до регионални органи, по съдебен път или с други мирни средства по техен избор.

2. Всеки спор от такъв характер, който не може да бъде решен по предвидените в т. 1 начини, се предава за решаване в Международния съд по молба на която и да е от държавите, страни по спора.

3. Ако регионална организация за икономическа интеграция, посочена в буква "с" на чл. 26, е страна по спор, който не може да бъде решен по някой от предвидените в т. 1 начини, тя може чрез държава - членка на Организацията на обединените нации, да помоли съвета да поиска от Международния съд съвещателно мнение в съответствие с чл. 65 от Статута на съда, като това мнение ще се счита за решаващо.

4. Всяка държава при подписването, ратифицирането, приемането или утвърждаването на тази конвенция или при присъединяването си към нея, или всяка регионална организация за икономическа интеграция при подписването, депозирането на документ за официално потвърждаване или присъединяването си може да декларира, че не се счита обвързана от разпоредбите на т. 2 и 3 на този член. Другите страни не са обвързани от разпоредбите на т. 2 и 3 по отношение на страна, която е направила такава декларация.

5. Всяка страна, която е направила декларация по т. 4, може във всеки момент да оттегли тази декларация чрез писмено уведомление до генералния секретар.

Член 33

Автентични текстове

Английският, арабският, китайският, испанският, френският и руският текст на тази конвенция имат еднаква сила.

Член 34

Депозитар

Генералният секретар е депозитар на тази конвенция.

В уверение на което долуподписаните, надлежно упълномощени за това, подписаха тази конвенция.

Съставена във Виена в един оригинален екземпляр на 20 декември 1988 г.

Приложение

Списък I

Лизергинова киселина
Ефедрин
Ергометрин

Списък II

Ацетон
Антранилова киселина
Фенилоцетна киселина

Ерготамин
1-фенил-2-пропанон
Псевдоефедрин

Оцетен анхидрид
Етилов етер
Пиперидин

Солите на веществата,
включени в този списък,
в случаите, когато
образуването на тези
соли е възможно.

Солите на веществата,
включени в този списък,
в случаите, когато
образуването на тези
соли е възможно.

На 35-ата сесия на Комисията за упойващите вещества при ООН (1992 г.) Списъците към Конвенцията от 1988 г. са допълнени с нови 10 химически вещества, както следва:

Списък I

N-ацетилантранилова киселина
Изоафрол
3,4-метилendioксифенил-2-пропанон
Пиперонал
Сафрол

Списък II

Солна киселина (без солите ѝ)
Метилетилкетон
Калиев перманганат
Сярна киселина (без солите ѝ)
Толуол 17478